SİYER

10. SINIF

3. ÜNİTE: RİSALETİN MEKKE DÖNEMİ

”Mekke’de İslam Davetine Tepkiler”
“Mekke’de İslam’ı Kabul Edenlerin Genel Özellikleri”
“Müşriklerin İslam Davetine Karşı Çıkma Sebepleri”

3. ÜNİTE: RİSALETİN MEKKE DÖNEMİ

3. Mekke'de İslam Davetine Tepkiler

3.1. Mekke'de İslam'ı Kabul Edenlerin Genel Özellikleri

3.2. Müşriklerin İslam Davetine Karşı Çıkma Sebepleri

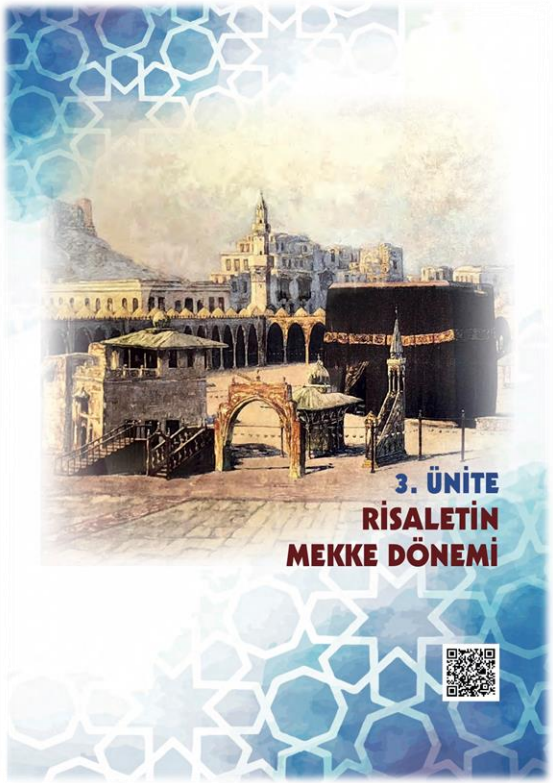

Neler Öğreneceğiz?

Peygamberimizin tebliğine karşı tepkileri nedenleriyle birlikte değerlendirilmesi..

Cahiliye taassubu dikkate alındığında İslam davetine ne tür tepkilerin olması beklenir?

Kureyş'in ileri gelen kabilelerine mensup müşrikler Hz. Peygamber'in davetine ilk başlarda kayıtsız kaldılar.

Mekkelilerin daha sonraki tepkileri, Hz. Muhammed'i (s.a.v.) gördükleri yerde onu işaret ederek "İşte Abdülmuttaliboğullarının kendisiyle gökten konuşulan oğlu!" şeklinde alaya almak şeklinde oldu.

Ancak bu pasif tutum, ilahlarını açıkça yeren ayetlerin nazil olması ve atalarının akılsızlıkla suçlanması üzerine yerini saldırı ve düşmanlığa bıraktı.

OKUMA PARÇASI

"Müşrikler, Abdülmuttaliboğulları adına Hz. Muhammed'i(s.a.v.) himaye eden Ebu Talib'e giderek yeğenini şikâyet ettiler: 'Ey Ebu Talib! Sen bizim büyüğümüzsün. Şeref ve mertebene de hürmetimiz var. Ancak sen Muhammed'i yaptığı işten men etme isteğimizi yerine getirmedin. Andolsun ki onun atalarımıza sövmesine, ilahlarımızı ayıplamasına artık tahammülümüz yok. Ya onu alıkoyarsın ya da iki taraftan biri helak oluncaya kadar biz sizinle savaşırız.' dediler. Kavminin söyledikleri kendisine ağır gelen Ebu Talib, yeğenini çağırttı. Mekkeliler ile arasında geçen konuşmaları anlattıktan sonra ona şöyle dedi: 'Ey Kardeşimin oğlu! Bana ve kendine acı. Bana taşıyamayacağım bir yük yükleme.' Hz. Peygamber, amcasının kendisini himaye etmekten vazgeçtiğini zannederek 'Ey Amcacığım! Vallahi şayet onlar bu işi terk etmem için güneşi sağ elime ayı da sol elime koysalar ben yine de vazgeçmem. Allah İslam'ı galip kılıncaya veya ben bu uğurda helak oluncaya kadar onu bırakmam.' dedi. Amcası yeğeninin üzüntüsünü ve aynı zamanda kararlığını görünce 'Ey Oğlum! Git ve istediğini söyle. Seni asla yalnız bırakmayacağım.' diyerek yeğenine destek sözü verdi."

(İbn Hişâm, es-Sîre, C 1, s. 284-285.)

Mucizeler istediler;

Hz. İsa'nın yaptığı gibi atalarından bazılarını diriltmesini,

Hz. Süleyman gibi rüzgârı emirlerine vermesini, istediler.

Daha sonra;

Hz. Peygamber'e mecnun, deli, kâhin, şair, gibi iftiralar atarak Kur'an kelamının meşruluğu konusunda insanların zihinlerinde tereddüt meydana getirmeyi amaçladılar.

- Hz. Peygamber'e ve Müslümanlara olan tutumlarını daha da sertleştirdiler.
- Hz. Peygamber'in tebliğ mücadelesini engellemek için farklı yollara tevessül ettiler.
- Dünyevi menfaat vaadiyle Allah Resulü'ne teklif götürmeye karar verdiler.
- Bunun için Kureyş'in ileri gelenlerinden **Utbe b. Rebîa**'yı görevlendirdiler.

Mekkeli müşriklerin teklifleri

"Eğer sen bu yaptıklarını şan ve şeref elde etmek için yapıyorsan seni başımıza **kral** yapalım. Şayet mal elde etmek içinse sana arzu ettiğin kadar **mal** verelim. Eğer sana musallat olmuş olan bir cin varsa seni **tedavi** ettirelim."

Bu teklifleri kesin bir dille reddeden Allah Resulü "Dinle ey Velid!" diyerek Fussilet suresini okudu.

Hz. Peygamber'den duyduğu ayetlerden oldukça etkilenen Utbe, kendisinden haber bekleyenlerin yanına döndüğünde;

"Vallahi onun söyledikleri ne şiirdir ne de kehanet. Ey Kureyş beni dinleyin ve onunla yaptığı şey arasına girmeyin. Eğer Arap ona galip gelirse sizler başkası vasıtasıyla ondan kurtulmuş olursunuz. Yok eğer o Kureyş adına Arap'a üstün gelirse onun şerefi sizin şerefiniz olur." diyerek Hz. Peygamber ve risaleti ile ilgili düşüncelerini paylaştı.

Yaptıkları tekliflerin Allah Resulü'nü (s.a.v.) tebliğinden alıkoymadığını gören müşrikler, dinleri birleştirme önerisiyle bir nevi uzlaşmayı dahi denediler. Bunun için Ümeyye b. Halef, Velid b. Muğire, Âs b. Vâil, gibi kabile ileri gelenleri, "Ey Muhammed! Gel biz senin ibadet ettiğine tapalım sen de bizim taptığımıza uy. İbadette seninle ortak olalım. Eğer senin ibadet ettiğin ilah daha hayırlı ise biz nasibimizi almış oluruz. Eğer bizim taptığımız daha hayırlı ise sen nasibini almış olursun." dediler.

Yaptıkları bu teklife cevap Kâfirûn suresi ile verilmiştir.

İslam davetini engellemek için her yolu deneyen Kureyşli müşrikler düşmanlıkları sebebiyle gerek Hz. Peygamber'e gerekse diğer Müslümanlara baskı ve işkence uygulamışlardır.

Hz. Peygamber'i himaye eden Haşimoğullarına boykot kararı alarak zulmü daha da artırmışlardır.

Bu şekilde Mekkelilerin İslam'a sözlü başlayan saldırıları işkence ve boykot aşamasıyla devam etmiş, sonunda Hz. Peygamber'i öldürme teşebbüsüne kadar varmıştır.

Mekke'de İslam'ı Kabul Edenlerin Genel Özellikleri

- Hz. Peygamber risalet görevini üstlendikten sonra yakın akrabalarından başlayarak toplumun tüm kesimlerini İslam'a davet etti.

Ayrımı yapılmaksızın gerçekleştirilen çağrıyı kabul edenler böylelikle Müslümanların ilki olma şerefini kazandılar.

- Büyük çoğunluğu kırk yaşın altında genç kimselerdir.
- Güvenilir, sabırlı ve cahiliyenin kötü âdetlerinden sakınan kimselerdir.
- Karakterli, hakikati arayan ahlaklı insanlardır.
- Güçlü bir imana sahip insanlardır.

Müşriklerin İslam Davetine Karşı Çıkma Sebepleri

1. İslam dininin müşriklerin ve atalarının inançlarını eleştirmesi
2. Putperestliğin ortadan kalkması ile Kâbe'nin kutsiyetini kaybedeceği endişesi
3. Mekke ekonomisinin bu durumdan olumsuz etkileneceğinin düşünülmesi
4. İslam dininin sınıf farkı gözetmemesi

5 Yaptıkları her şeyin ahirette karşılık bulacağına inanmak istememeleri

6 Peygamberin insanüstü bir varlık olması gerektiğini düşünmeleri

7 Haşimoğulları'ndan bir peygamber çıkması üzerine bu soyun kendilerine üstünlük sağlamasından korkmaları

Bu dersimizde

“Mekke’de İslam Davetine Tepkiler”, “Mekke’de İslam’ı Kabul Edenlerin Genel Özellikleri” ve “Müşriklerin İslam Davetine Karşı Çıkma Sebepleri” konularını işledik.

Bir dahaki derste görüşmek ümidiyle.